

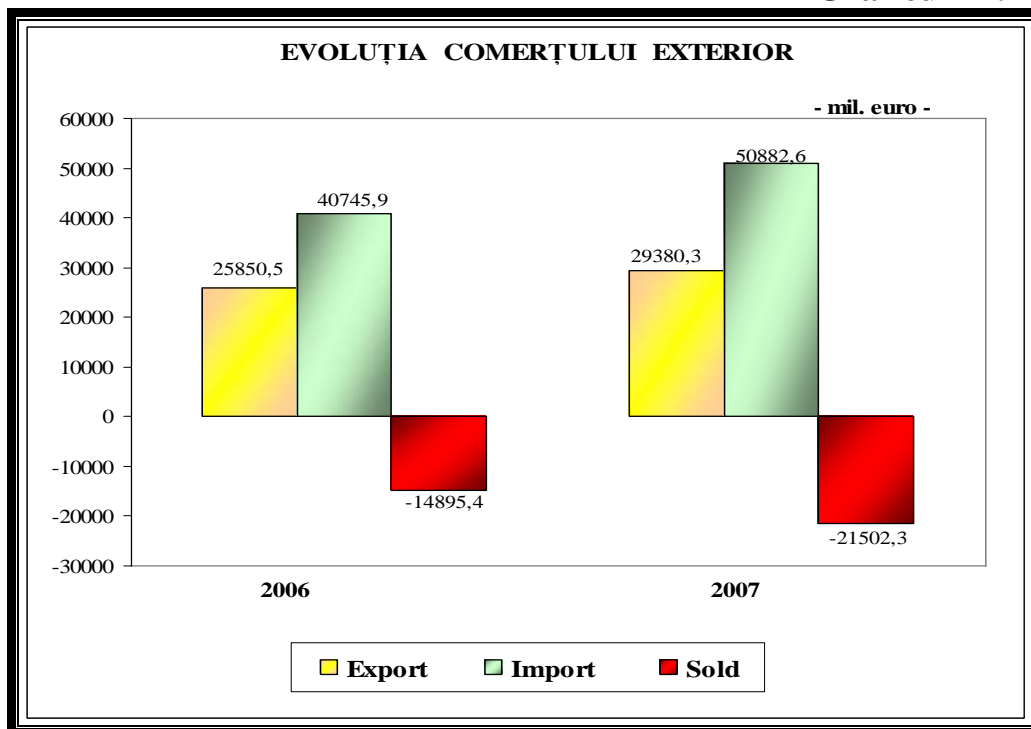
Comerțul exterior în anul 2007

Volumul **comerțului exterior** cu mărfuri, în anul 2007 s-a cifrat la 80262,9 mil. euro, înregistrând o creștere cu 20,5%, față de aceeași perioadă a anului 2006. Exportul a fost în valoare de 29380,3 mil. euro, în creștere cu 13,7%, iar importul a însumat 50882,6 mil. euro, în creștere cu 24,9%.

Gradul de acoperire al importurilor CIF prin exporturi a reprezentat 57,7%, în anul 2007, situându-se cu cca. 6 puncte procentuale sub cel înregistrat în anul 2006.

Expansiunea importurilor într-un ritm mai rapid, cu 11,2 puncte procentuale decât cel al exportului a condus la majorarea **deficitului comercial (FOB-CIF)** cu 44,4% față de deficitul comercial înregistrat în 2006.

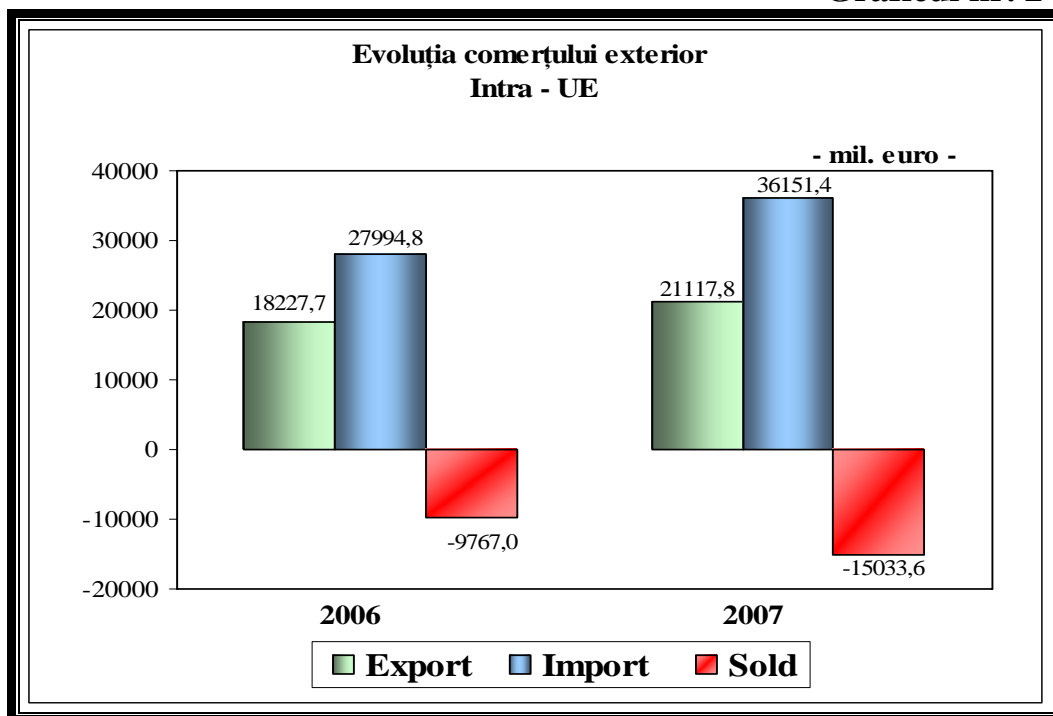
Graficul nr. 1

Sursa: INS

Expedierile intracomunitare ale României au fost în anul 2007 de 21117,8 mil. euro, iar exporturile extracomunitare au fost de 8262,5 mil. euro, înregistrând creșteri cu 15,9% și respectiv 8,4% față de anul 2006. Exporturile intra comunitare au avut o pondere de 71,9% în exportul total.

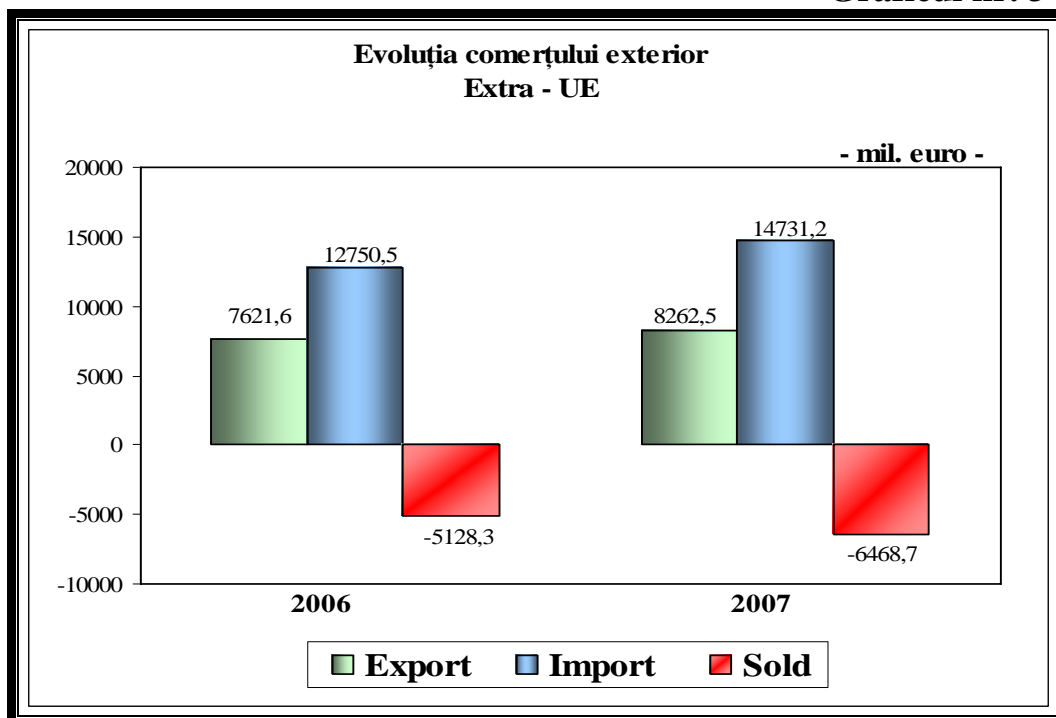
Graficul nr. 2

Sursa: INS

Intrările intracomunitare au fost de 36151,4 mil. euro, reprezentând 71,0% din totalul importului, iar importul extracomunitar de 14731,2 mil. euro. Creșterea înregistrată la introducerile din statele membre UE a fost de 29,1%, comparativ cu 15,5% creșterea înregistrată la importul din țările non-UE.

Graficul nr. 3

Sursa: INS

Ca urmare a evoluției diferențiate a schimburilor comerciale intra și extra comunitare, rezultă un grad de acoperire al importurilor CIF prin exporturi de 58,4% în ceea ce privește schimburile intracomunitare, și 56,1% în comerțul extracomunitar.

Din analiza datelor existente reiese faptul că **deficitului comercial** înregistrat cu țările membre UE în valoare de 15033,6 mil. euro, a reprezentat 69,9% din total deficit, în creștere cu 53,9%, iar cel extracomunitar în valoare de 6468,7 mil. euro, contribuind cu 30,1%, în creștere cu 26,1%.

Performanțele de ordin calitativ în evoluția exportului manifestate în ultimii ani rezultă din:

- **exporturile de înaltă complexitate și-au majorat ponderea în exportul de bunuri** de la 25,3% în anul 2004 la 31,5% în anul 2006, respectiv 35,5% în primele 11 luni ale anului 2007;
- **integrarea pe verticală a industriilor reflectată de creșterea ponderii la export a produselor realizate integral de industria autohtonă** și scăderea corespunzătoare a exportului de produse care încorporează preponderent materiale din import cum este cazul Lohn-ului;
- **dezvoltarea brandurilor românești de export** și adaptarea sporită a produselor de către exportatori la standarde de calitate ale UE.

Ca urmare a acțiunii unor **factori** de natură mai mult conjuncturală, în anul 2007 comerțul exterior a prezentat o serie de caracteristici, care s-au manifestat diferențiat pe parcursul anului.

Astfel, în prima parte a anului 2007 asupra comerțului exterior s-a resimțit efectul acțiunii unor factori precum:

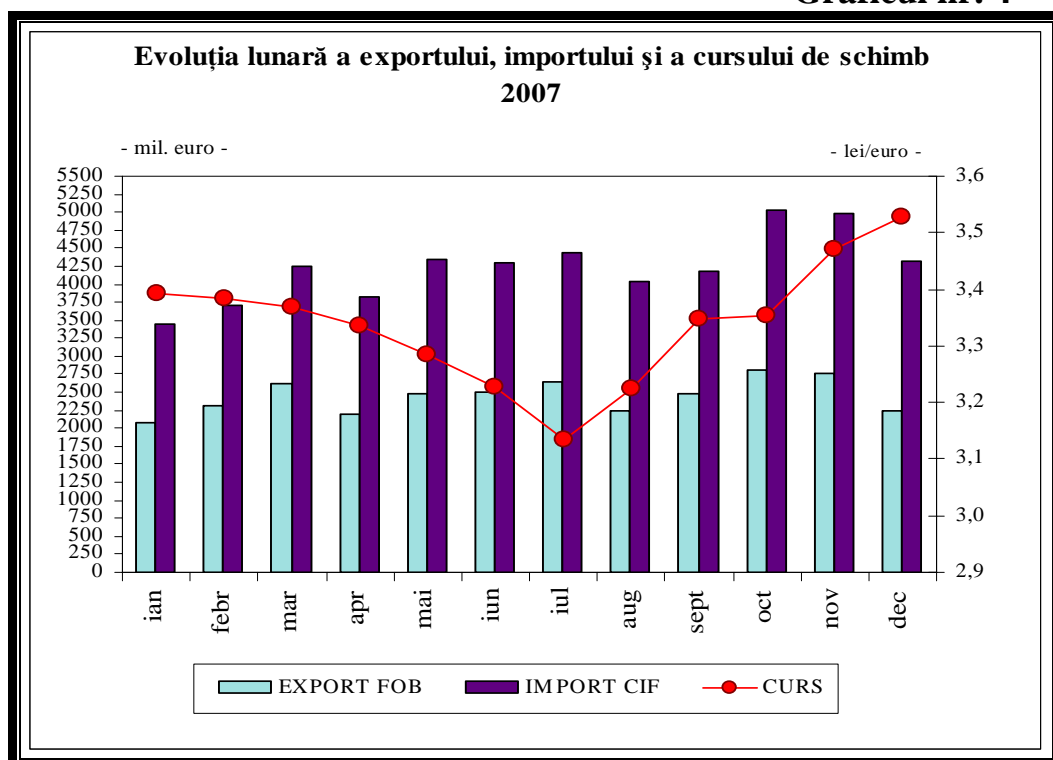
- încheierea în anul 2007 a regimurilor vamale începute înainte de data de aderării, prin Autoritatea Națională a Vămilelor, în principal pentru bunurile introduse temporar în antrepozite vamale și zone libere (mijloace de transport, în special autovehicule, și mașini, aparate și echipamente electrice etc);
- introducerea sistemului de comerț general pentru schimburile intracomunitare (Intrastat), unde bunurile se înregistrează în totalitate la trecerea frontierei naționale și nu la punerea în liberă circulație, cum se proceda anterior și cum se realizează, în prezent, comerțul Extrastat (sistem special de comerț);
- eliminarea taxelor vamale în comerțul intrastat, utilizarea taxelor UE pentru importurile extracomunitare și volumul ridicat al activității economice;
- aprecierea monedei naționale și reducerea puternică a cererii externe de produse ale industriei ușoare ca urmare a delocalizării fenomenului de perfecționare activă, fenomene resimțite în primele luni ale anului 2007, care au descurajat exporturile de bunuri.
- presiunea asupra importului a sezonității intrărilor de capital din anul 2006: aproape jumătate din investițiile străine din 2006 au intrat în trimestrul IV (4,2 mld. euro din totalul de 9,1 mld. euro), ele materializându-se în importuri de bunuri de capital în prima parte a anului 2007;

- necesitatea continuării modernizării aparatului productiv al economiei, cât și gradul încă nesatisfăcător al acoperirii cererii de consum din producția internă, s-a concretizat în creșterea puternică a importurilor de bunuri de capital (37,3%) și a importurilor de bunuri de consum (30,5%);
- seceta a indus importuri suplimentare, conducând la un deficit al sectorului agroalimentar de cca. 2 mld. euro pe 11 luni 2007;
- în primul semestru creșterea mai accentuată a importului decât cea a exportului a generat adâncirea deficitului balanței comerciale cu peste 60% .

În partea a doua a anului, asupra comerțului exterior, a acționat ca principal factor de influență deprecierea monedei naționale, fenomen reflectat de următoarele:

- creșterea exporturilor în semestrul II 2007 cu 15,4% comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2006 față de numai 11,8% la nivelul semestrului I și, în același timp, încetinirea importului de la 28,9% în semestrul I, la 21,5% în semestrul II 2007;
- ritmul de creștere al deficitului comercial înregistrat în partea a doua a anului s-a mai calmat, de la 66,0% înregistrat în semestrului I la 30,4%, în semestrul II 2007.

Graficul nr. 4

Sursa: INS

- diminuarea ecartului dintre creșterea înregistrată de exporturi și cea a importurilor. Acest fenomen s-a simțit cel mai pregnant în luna decembrie, când ecartul dintre ritmul de creștere a exporturilor și cel al importurilor s-a diminuat până la 8,6 puncte procentuale, de la 26,4 puncte procentuale în luna ianuarie;

Evoluția și structura exporturilor pe grupe de mărfuri și principalele produse

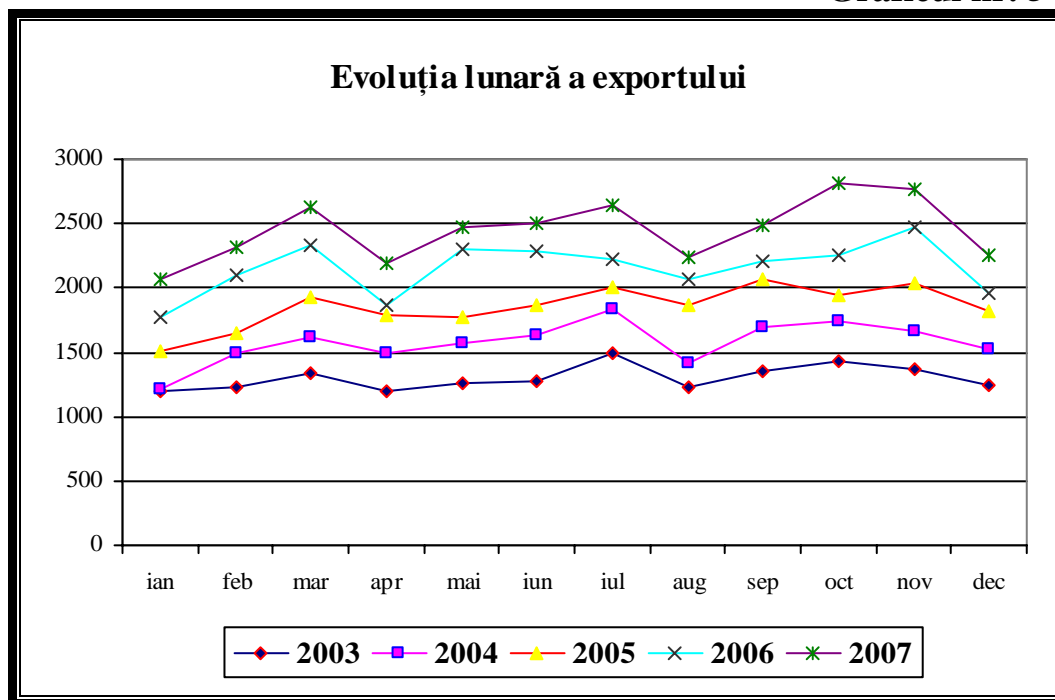
În privința **exportului** se remarcă performanțe calitative, manifestate prin creșterea mai accelerată a exportului de produse provenite din industriile de înaltă tehnologie, cu complexitate și valoare adăugată mai mare. Aceste tendințe evidențiază, totodată, creșterea gradului de adaptare a produselor românești de export la conjunctura piețelor externe și valorificarea din ce în ce mai bună a produselor românești la export. Totuși, se poate spune că potențialul de export este încă insuficient valorificat.

Pentru ridicarea gradului de valorificare a potențialului de export este necesară încurajarea acțiunilor de cooperare economică și tehnico-științifică internațională de importanță regională, europeană și mondială.

De asemenea, un factor important pentru creșterea și eficientizarea exportului îl constituie punerea în aplicare a Cadrului Strategic Național de Referință și a Programelor Operaționale Sectoriale, în contextul integrării României în Uniunea Europeană.

Exporturile **FOB** realizate au fost în valoare de cca. 29 mld. euro cu o valoare **medie lunară** de 2,5 mld. euro, comparativ cu 2,2 mld. euro în anul 2006. În luna **decembrie** exportul a înregistrat un nivel de 2253,3 mil. euro, în creștere cu 15,1% față de aceeași lună a anului 2006.

Graficul nr. 5

Sursa: INS

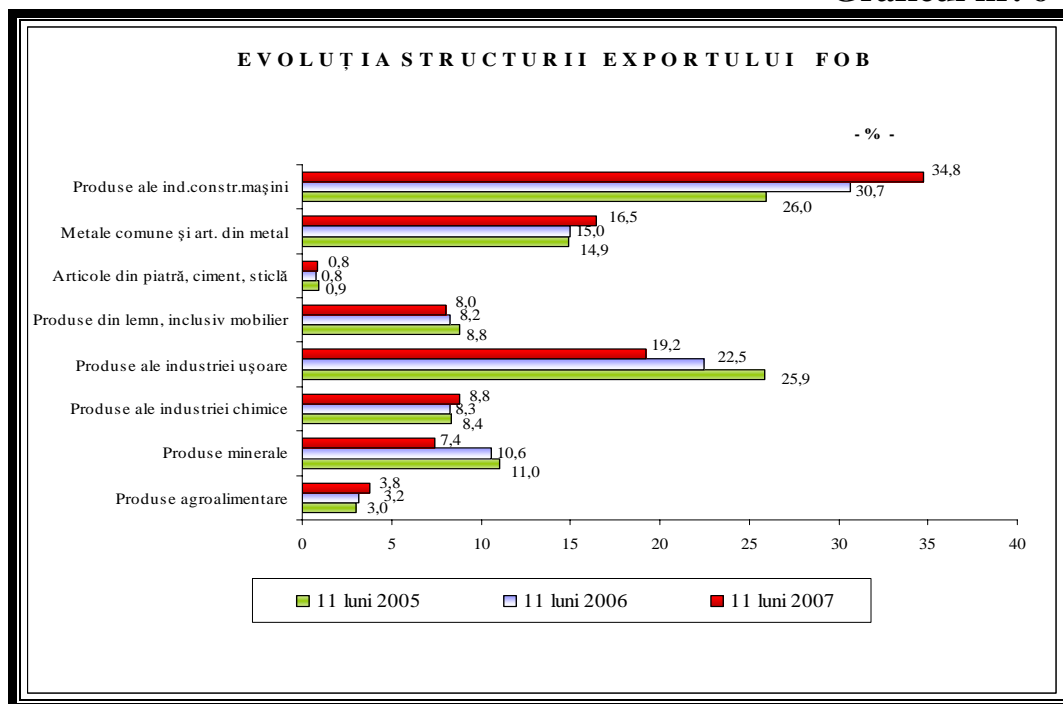
Surplusul valoric al exporturilor provine atât din creșterea volumului fizic de export cât și din creșterea prețurilor externe. Astfel, în primele 9 luni ale anului 2007 comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, creșterea valorică de 12% a rezultat dintr-o creștere cu 6,4% a indicelui valorii unitare și cu 5,2% a volumului fizic.

Ultimele date statistice privind comerțul exterior cu bunuri care permit o analiză pe produse sunt disponibile la 11 luni 2007.

Principalele modificări structurale survenite în evoluția pe secțiuni a exporturilor, din primele 11 luni ale anului 2007 față de perioada corespunzătoare a anului anterior, constau în:

- majorarea ponderii la: produse ale industriei construcțiilor de mașini cu 4,1 puncte procentuale, metale comune și articole din acestea cu 1,5 puncte procentuale;
- diminuarea ponderii la: produse ale industriei ușoare cu 3,3 puncte procentuale și produse minerale cu 3,2 puncte procentuale;

Graficul nr. 6

Sursa: INS

Evoluția structurii exporturilor pe clase de bază din Sistemul Conturilor Naționale, indică ritmuri de creștere la exporturile de bunuri intermediare și de capital.

Astfel, bunurile de capital au înregistrat o de creștere de 33,4% cu 19,9 puncte procentuale peste ritmul de creștere înregistrat de exporturile totale, urmate de exporturile de bunuri intermediare cu o creștere de 18,3% pe ultimul loc situându-se exportul de bunuri de consum care, practic s-au menținut la același nivel.

Structura exportului pe clase SCN

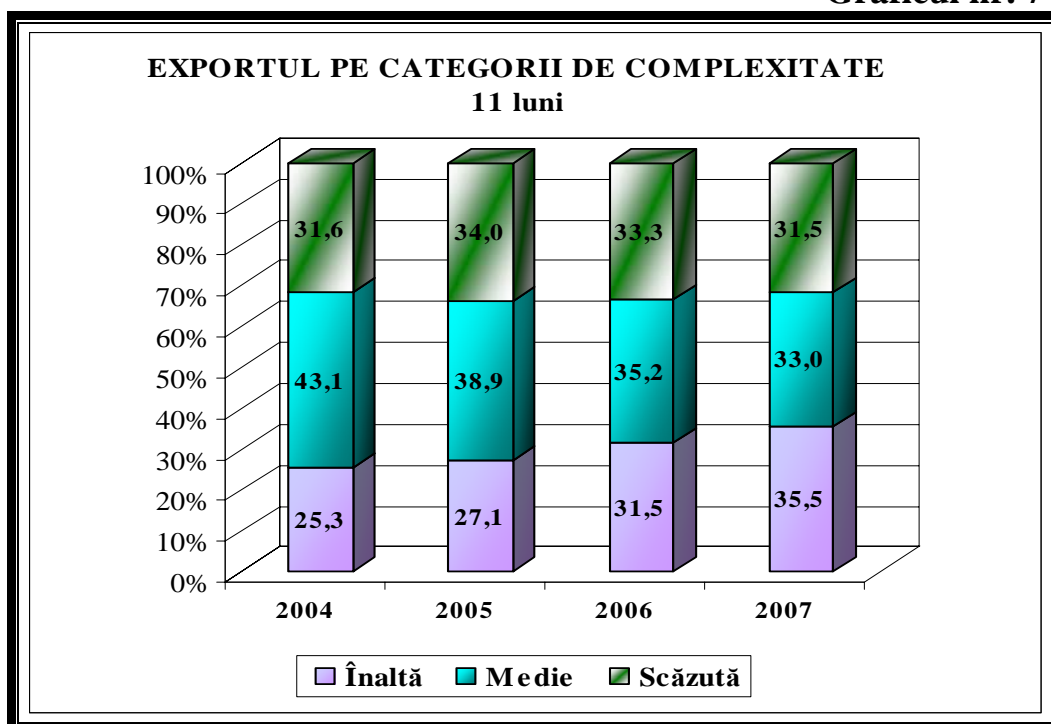
- % -

	11 luni 2006		11 luni 2007		modificare procentuală 2007/2006
	mil. euro	pondere (%)	mil. euro	pondere (%)	
Total	23898,2	100,0	27126,9	100,0	13,5
Bunuri de capital	1994,4	8,3	2660,5	9,8	33,4
Bunuri intermediare	13478,9	56,4	15945,5	58,8	18,3
Bunuri de consum	6745,4	28,2	6806,1	25,1	0,9
Bunuri necuprinse în cele 3 clase	1679,5	7,0	1714,8	6,3	2,1

Sursa: Calcule CNP pe baza datelor INS

Modificările structurale s-au manifestat după cum era de așteptat și în structura pe categorii de complexitate. Majorarea exportului de **produse ale industriei construcțiilor de mașini** a contribuit cu 65% la creșterea exportului total, fenomen extrem de îmbucurător dacă se are în vedere faptul că această grupă reprezintă și produse de înaltă complexitate. Astfel, s-a constatat o îmbunătățire continuă a structurii exportului românesc în favoarea **produselor de complexitate ridicată**, cu valoare adăugată mare, ponderea acestora în total export majorându-se cu **4 puncte procentuale** față de primele 11 luni ale anului 2006 ajungând să reprezinte 35,5% din total exporturi, față de 31,5% în aceeași perioadă din anul 2006. Exportul industriei construcțiilor de mașini a reprezentat cca. 98% din exportul de înaltă complexitate.

Graficul nr. 7

Sursa: Calcule CNP pe baza datelor INS

În ceea ce privește exportul de produse de **medie complexitate** ponderea acestora a scăzut cu 2,2 puncte procentuale, ajungând la 33%, iar cea a produselor de **complexitate scăzută** s-a diminuat cu 1,8 puncte procentuale ajungând până la 31,5%.

Evoluția **exporturilor pe grupe de produse în primele 11 luni** ale anului 2007, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior a prezentat următoarele caracteristici:

- **exporturile produselor agroalimentare** au înregistrat cea mai pronunțată creștere de 34,1%, pe seama **produselor alimentare diverse, băuturi, tutun** care practic s-au dublat (exportul de tutun a crescut de 15 ori) și a majorării localizate la **animale vii** (24,4%) și **produse vegetale** (10,5%);

- **produsele industriei construcțiilor de mașini** au înregistrat o creștere cu 28,6%, în principal pe seama majorării exportului de **mașini și aparate mecanice și electrice** cu 23,8%, aceasta reprezentând 64% din exportul grupei. Creșteri semnificative s-au înregistrat și la **exportul de mijloace de transport** cu 38,5%, ponderea acestora în total grupă fiind de 34%. Ca urmare, exportul de **mașini și aparate mecanice și electrice** a contribuit la majorarea exportului grupei cu 55,1%, iar cel aferent **mijloacelor de transport** cu 42,5%;
- **metalele comune și articole** au înregistrat o creștere cu 25%, datorată în principal majorării cu 27,2% a exportului de **fontă fier și oțel**, care reprezintă jumătate din exportul grupei. În același timp, la exportul de **produse din fontă fier și oțel** s-a înregistrat o majorare cu 19,8%, această grupă reprezentând 22,8% din total grupă. De asemenea, un export suplimentar s-a obținut și la **articole diverse din metal**, care s-a majorat cu 39,3%, dar ponderea acestora în grupă este mult mai mică, având un impact redus asupra evoluției acesteia;
- **articolele din piatră, ciment și sticlă** au cunoscut o accelerare a ritmului de creștere până la 21,5% în primele 11 luni 2007, datorită creșterii exportului de **sticlă și articole din sticlă** cu 51,1% acesta deținând o pondere de 53,7% în total grupă, celelalte produse fiind în scădere;
- **produsele industriei chimice** au înregistrat o majorare a ritmului de creștere cu 20,7%. Mărirea exportului acestei grupe se datorează în special suplimentării exportului de: **cauciuc și articole** cu 55,2% și **materiale plastice și articole** cu 20%. **Produsele chimice** au avut o evoluție modestă înregistrând o majorare cu 5,3%. Totuși în cadrul produselor chimice, exportul de **produse farmaceutice** au avut evoluții remarcabile înregistrând practic o dublare;
- **produsele din lemn, inclusiv mobilier** au înregistrat o creștere cu 10,1%, pe seama exportului de **mobilă și lemn și produse din lemn** care dețin o pondere în exportul acestei grupe de 49,4%, respectiv 42,9% și au cunoscut majorări cu 8,4% și 8,5%.
- **produsele minerale** au înregistrat o diminuare drastică a ritmului de creștere cu 20%, această evoluție fiind determinată integral de scăderea exportului de **combustibili minerali și uleiuri** ponderea acestora în total grupă fiind de 97,4%;
- **produsele industriei ușoare**, care reprezintă o componentă încă însemnată a exportului, deținând 19,2% din total export, au înregistrat o scădere față de perioada corespunzătoare a anului 2006 cu 3%. Exportul de confecții s-a diminuat cu cca. 9%, iar cel de încălțăminte cu 1,8%. Însă în anul 2007 a continuat tendința reducerii contribuției acestor produse la exportul total de bunuri.

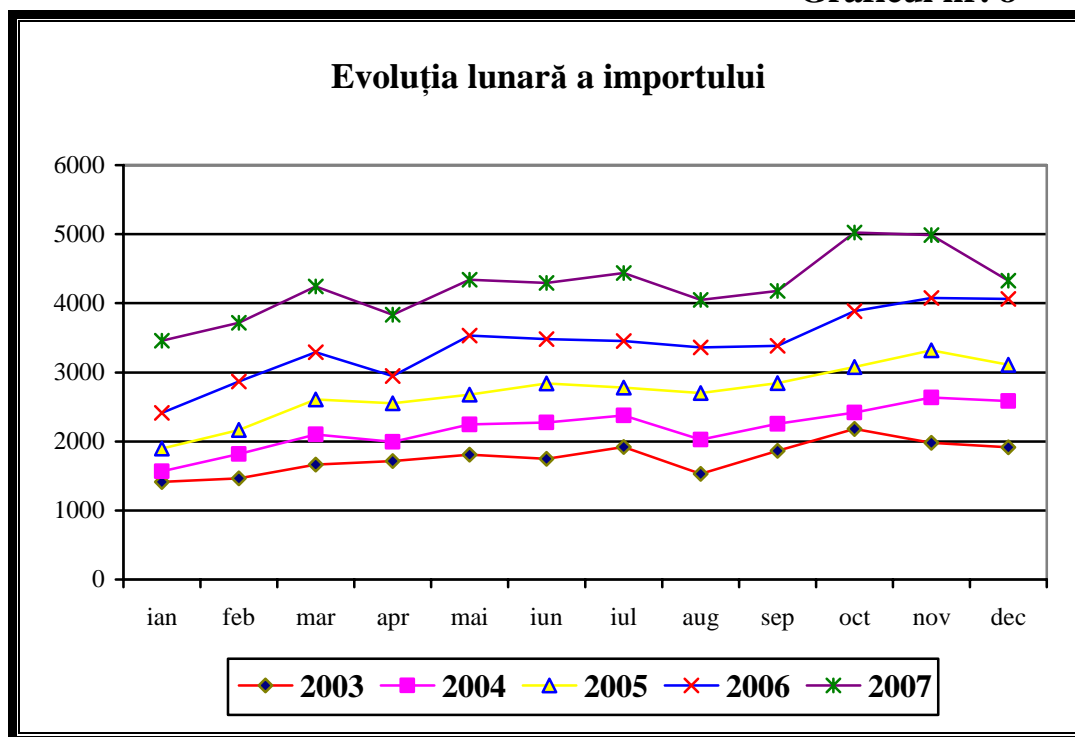
Tendința de consolidare a exportului de produse românești pe piețele externe rezultă și din orientarea acestuia cu preponderență spre piețele țărilor dezvoltate, care dețin o pondere de peste 70% în valoarea totală a exportului. În primele 11 luni ale anului 2007, principalele piețe de export au fost: Italia (cu o pondere în totalul exportului României de 17,2%); Germania (17,1%); Franța (7,7%); Turcia (7,0%); Ungaria (5,6%); Marea Britanie (4,2%); Bulgaria (3,1%); Austria (2,6%); Spania (2,3%) și Polonia (2,2%), ponderea cumulată a acestor țări fiind de 69%.

Evoluția și structura importurilor pe grupe de mărfuri și principalele produse

Valoarea **importurilor** în anul 2007 a fost de **50,9 mld. euro**, cu 24,9% mai mare față de 2006.

Importurile în luna **decembrie** au atins valoarea de 4,3 mld. euro, în creștere cu doar 6,5% față aceeași lună a anului 2006. În același timp valoarea medie lunară în anul 2007 a fost de 4,2 mld. euro, comparativ cu 3,4 mld. euro în anul 2006.

Graficul nr. 8

Sursa: INS

În ceea ce privește evoluția importurilor pe clase de bază din Sistemul Conturilor Naționale se observă o creștere mai accelerată în cazul importurilor de bunuri de capital și a celor intermediare.

Astfel, ultimele date statistice detaliate disponibile la **11 luni** arată o creștere de 37,3% a importurile de bunuri de capital, cu 10,4 puncte procentuale peste ritmul de creștere înregistrat de importurile totale. Importurile de bunuri intermediare au avut o creștere de 20,4% situându-se astfel sub nivelul mediu cu 6,5 puncte procentuale. În același timp ponderea bunurilor de consum s-a menținut relativ la același nivel.

Importurile CIF pe clase SCN

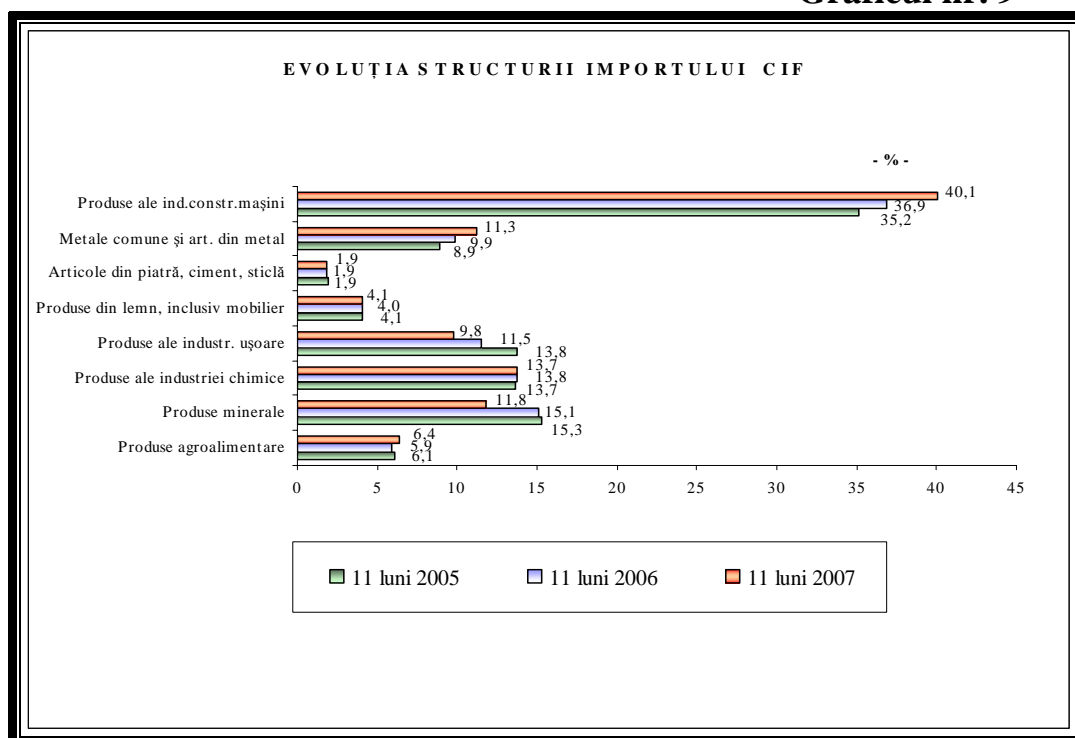
	11 luni 2006		11 luni 2007		modificare procentuală 2007/2006
	mil. euro	Pondere (%)	mil. euro	pondere (%)	
Total	36558,8	100,0	46557,2	100,0	26,9
Bunuri de capital	6281,6	17,2	8624,7	18,5	37,3
Bunuri intermediare	22784,4	62,3	27432,4	58,9	20,4
Bunuri de consum	5742,0	15,7	7493,3	16,1	30,5
Bunuri necuprinse în cele 3 clase	1875,7	5,1	3006,8	6,5	60,3

Sursa: Calcule CNP pe baza datelor INS

S-au constatat de asemenea o serie de modificări structurale survenite în evoluția pe secțiuni a importurilor din primele 11 luni ale anului 2007 față de perioada corespunzătoare a lui 2006, din care cele mai semnificative sunt următoarele:

- majorarea ponderii la: **produse ale industriei construcțiilor de mașini** cu 3,2 puncte procentuale și **metale comune și articole din acestea** cu 1,4 puncte procentuale;
- diminuări ale ponderii la: **produse minerale** cu 3,3 puncte procentuale și **produse ale industriei ușoare** cu 1,7 puncte procentuale.

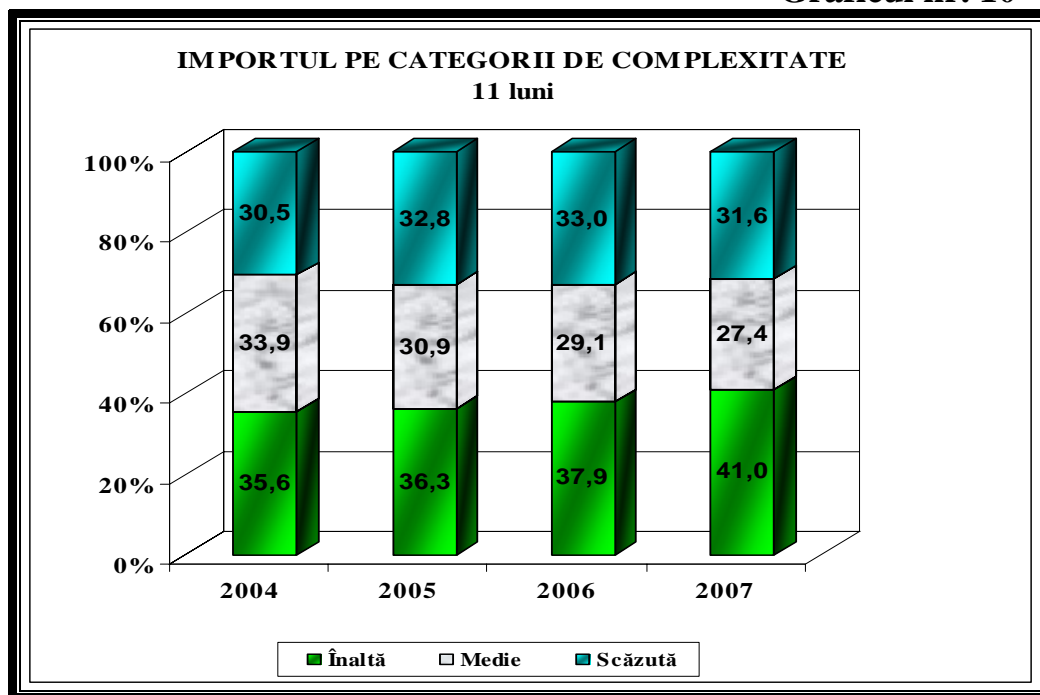
Graficul nr. 9

Sursa: INS

Din analiza comparativă a importurilor pe categorii de complexitate, în primele 11 luni 2007 cu aceeași perioadă a anului anterior, se constată o creștere mai pronunțată a **ponderii produselor de complexitate ridicată** cu 3,1 puncte procentuale, acestea reprezentând 41% din total import. În același timp s-a înregistrat o diminuare a produselor din import de complexitate medie și scăzută, cu 1,7 și respectiv 1,4 puncte procentuale.

Graficul nr. 10

Sursa: Calcule CNP pe baza datelor INS

Grupele de produse cu un impact semnificativ asupra evoluției importului total, în primele 11 luni ale anului 2007, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2006, au fost următoarele:

- **produsele industriei construcțiilor de mașini** au înregistrat o creștere cu 38,7% în principal pe seama majorării importului de **mașini și aparate mecanice și electrice** cu 30,8%, aceasta reprezentând 62% din importul grupei. Creșteri semnificative s-au înregistrat și la **importul de mijloace de transport** cu 56,3%, ponderea acestora în total grupă fiind de 34,3%. Ca atare, importul de **mașini și aparate mecanice și electrice** a contribuit la majorarea importului grupei cu 53,1%, iar cel aferent **mijloacelor de transport** cu 45%;
- importul de **metale și articole din metal** cu o pondere de 11,3% în total importuri, s-a majorat cu 44,5% față de perioada corespunzătoare din anul 2006;
- **produsele industriei chimice** au înregistrat o creștere a importului cu 26,8%, reprezentând a treia grupă ca amplitudine a contribuției la majorarea importului respectiv 13,7%. Majorarea acestei grupe de produse s-a realizat pe fondul creșterii importului de **materiale plastice și articole din acestea** cu 21,5% și a celui de **produse farmaceutice** cu 28,7%;

- **produsele agroalimentare** au crescut cu 37,2% în principal pe seama majorării importului de **cereale** de cca. 6 ori, contribuind astfel la creșterea importului acestei grupe în proporție de 24,4%. Importul de **carne și organe comestibile** s-a majorat cu 7,5% și a contribuit în proporție de 4,4% la creșterea grupeii. De asemenea, majorări semnificative s-au înregistrat și la importul de **fructe** cu 56%, contribuind la majorarea grupeii în proporție de 9,6%. Un import ridicat s-a înregistrat la **lapte și produse, ouă, miere** care aproape s-a triplat, contribuind la creșterea importului acestei grupeii în proporție de 11,1%;
- **articolele din piatră ciment și sticlă** au cunoscut o accelerare a ritmului de creștere până la 29% în primele 11 luni 2007, datorită creșterii importului de **produse ceramice** cu 31,4%, contribuind la majorarea grupeii cu 40,4%. Importul de **articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mică și materiale similare** s-a majorat cu 33,8% și a contribuit în proporție de 32,6% la creșterea grupeii.
- **produsele din lemn, inclusiv mobilier** au înregistrat o majorare semnificativă cu 28,8% față de 11 luni 2006, mai ales pe seama creșterii importului de **lemn, cărbune de lemn și articole din lemn** cu 52,4%, acesta contribuind la majorarea grupeii în proporție de 42,7%. Importul de **mobilă** având o creștere cu 34,1% a contribuit în proporție de 34,3% la suplimentarea importului acestei grupeii;
- importul de **produse ale industriei ușoare** a cunoscut o creștere cu 7,9%. Această evoluție a avut loc, în principal, pe fondul majorării importurilor de **articole și accesorii de îmbrăcăminte tricotate sau croșetate, articole și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât tricotate sau croșetate, încălțăminte și de filamente sintetice sau artificiale** (26,6%, 23,7%, 23,2% și respectiv 9,1%), dar și a diminuării cu 7,5% a importului de **bumbac, fire și țesături din bumbac** care reprezintă 12,6% din importul grupeii.
- importul de **produse minerale** s-a diminuat cu 1% față de cel înregistrat în primele 11 luni 2006. Importul de **combustibili minerali, uleiuri** a deținut o pondere de 89,5% în total secțiune și 10,6% în total importuri.

Din punct de vedere al orientării geografice a **importului României, primele 10 țări partenere** (de origine pentru importuri extracomunitare și de expediție pentru importuri intracomunitare), dețin o pondere de 70,1% și anume: Germania (17,2%); Italia (12,8%); Ungaria (7,0%); Franța (6,3%); Federația Rusă (6,2%); Turcia (5,5%); Austria (4,8%); Olanda (3,6%); Polonia (3,4%) și China (3,3%).

Deficitul comercial pe grupe de mărfuri și principalele produse

Deficitul comercial FOB-CIF din anul 2007, a însumat 21,5 mld. euro, fiind mai mare cu 44,4% față de intervalul corespunzător din 2006. Totuși, se poate spune că în ultima parte a anului s-a înregistrat o tendință de calmare a acestuia.

Din analiza deficitului pe grupe de produse la 11 luni, rezultă o serie de aspecte mai importante cum ar fi:

- s-au înregistrat excedente comerciale la **produsele industriei textile și pielărie și produsele din lemn (inclusiv mobilă)**, dar cu o tendință de diminuare a acestora cu 42,4%, respectiv 47%;
- cel mai mare deficit s-a înregistrat la grupa de **produse ale industriei construcțiilor de mașini**, respectiv de 9224,5 mil. euro, în creștere cu 3021,1 mil. euro față de valoarea înregistrată în perioada corespunzătoare a anului anterior, contribuind la formarea deficitului total cu 45,5%;
- **produsele industriei chimice** au înregistrat un deficit în valoare de 4014,2 mil. euro, reprezentând 20,7% din total deficit;
- deficitul grupei de **produse agroalimentare** s-a majorat cu 549,5 mil. euro atingând o valoare de 1966,3 mil. euro;
- grupa de **produse minerale** a înregistrat un nivel al deficitului de 3479,4 mil. euro, care a reprezentat 17,9% din total deficit;
- grupa de **metale comune și articole** a înregistrat o majorare a deficitului de la 51,4 mil. euro la 773 mil. euro.

Din analiza deficitului la 11 luni, **pe zone geografice** se constată următoarele:

- Cele mai semnificative deficite au rezultat din schimburile comerciale derulate cu **Germania** (3382,2 mil. euro), **Federația Rusă** (2513,2 mil. euro), **Ungaria** (1724,0 mil. euro) și **Austria** (1533,3 mil. euro).
- Deficite comerciale importante s-au înregistrat și pe relațiile **Asia-Oceania** în valoare de 2410,6 mil. euro, în principal pe seama comerțului cu **China**, unde deficitul s-a situat la o valoare de 1377,7 mil. euro, dar și datorită deficitului realizat cu **Coreea de Sud** în valoare de 524,7 mil. euro și **Australia** cu 104,4 mil. euro.
- Un deficit comercial, în valoare de 453,8 mil. euro, s-a înregistrat în cadrul schimburilor comerciale cu America, în principal datorită deficitului cu Brazilia și SUA, în valoare de 308,2 mil. euro și respectiv 94,6 mil. euro.
- Singura zonă pe care s-a înregistrat excedent al balanței schimburilor comerciale internaționale este Africa și Orientul Apropiat. Excedentul realizat pe această zonă geografică a atins valoarea de 601,6 mil. euro, datorită în principal excedentelor cu Emiratele Arabe Unite (310,2 mil. euro), Arabia Saudită (101,1 mil. euro), Egipt (89,9 mil. euro), Liban (85,2 mil. euro), Algeria (71,7 mil. euro), Liberia (70,1 mil. euro) și Maroc (65,4 mil. euro).